

ความรู้การบริหารกับจิตวิทยา

การบริหารในศาสตร์สมัยใหม่

ความหมายของคำว่า “การบริหาร” (Administration)

การบริหารจัดการมีแนวคิดมาจากธรรมชาติของมนุษย์ที่เป็นสัตว์สังคมซึ่งจะต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม โดยจะต้องมีผู้นำกลุ่มและมีแนวทางหรือวิธีการควบคุมดูแลกันภายในกลุ่มเพื่อให้เกิดความสุขและความสงบเรียบร้อย ซึ่งอาจเรียกว่าผู้บริหารและการบริหาร ที่ใดมีกลุ่ม ที่นั่นย่อมมีการบริหาร

ความหมาย “การบริหาร” ของนักวิชาการต่าง ๆ

นักวิชาการ	ความหมาย “การบริหาร”
Herbert A. Simon	การบริหาร คือ ศิลปะในการทำให้สิ่งต่างๆได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ
Daniel E. Griffiths	การบริหารเป็นการตัดสินใจ
J.W. Getzels E.G.Guba	การบริหารคือกระบวนการทางสังคมที่ประกอบไปด้วยโครงสร้างทางหน้าที่และทางปฏิบัติการ
อนันต์ เกตุวงศ์	การบริหารเป็นการประสานความพยายามของมนุษย์(อย่างน้อย 2 คน)และทรัพยากรต่างๆเพื่อทำให้เกิดผลตามต้องการ
บุญทัน ดอกไธสง	การบริหารคือการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล องค์กร หรือประเทศ หรือการ จัดการ เพื่อผลกำไรของทุกคนในองค์กร

การบริหารคือ การทำให้งาน
ดำเนินไปตามหน้าที่
(Function) ของมันด้วยความ
รับผิดชอบ โดยมีระบบกฎเกณฑ์
(Discipline) และงานสามารถ
ดำเนินการไปจนประสบความสำเร็จ

PETER DRUCKER

American Businessman
(1909-2005)

25/08/60

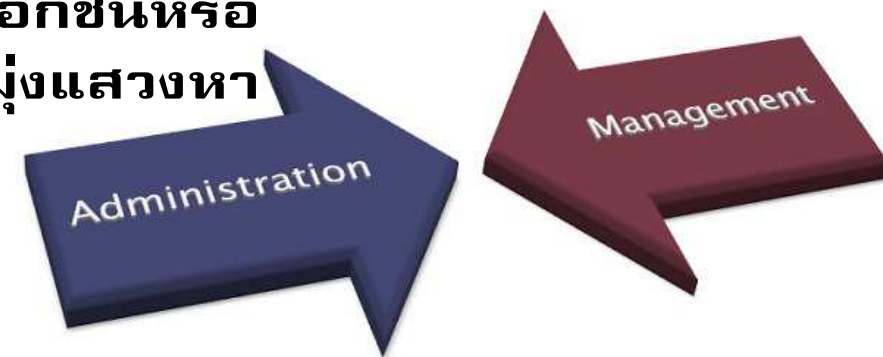
การพัฒนาองค์กรสู่ภาวะ : ดร.พีรพงษ์ สุนทรวิภาต

สรุปความหมาย “การบริหาร”

- “Getting results through others by specializing in the work of planning, organizing, leading and control.”
- “ทำงานให้สำเร็จด้วยการจัดให้คนอื่นทำ โดยการวางแผน จัดส่วนงาน การนำ และการควบคุม”

“การบริหาร” (Administration) VS “การจัดการ” (Management)

- การบริหาร (Administration) มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน “Administatrae” หมายถึง ช่วยเหลือ (Assist) หรืออำนวยการ (Direct) มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “minister” ซึ่งหมายถึง การรับใช้หรือผู้รับใช้ หรือผู้รับใช้รัฐ คือ รัฐมนตรี สำหรับความหมายดั้งเดิมของคำว่า administer หมายถึง การติดตามดูแลสิ่งต่าง ๆ
- การจัดการ (Management) นิยมใช้ในภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง เพื่อมุ่งแสวงหากำไร (Profits)

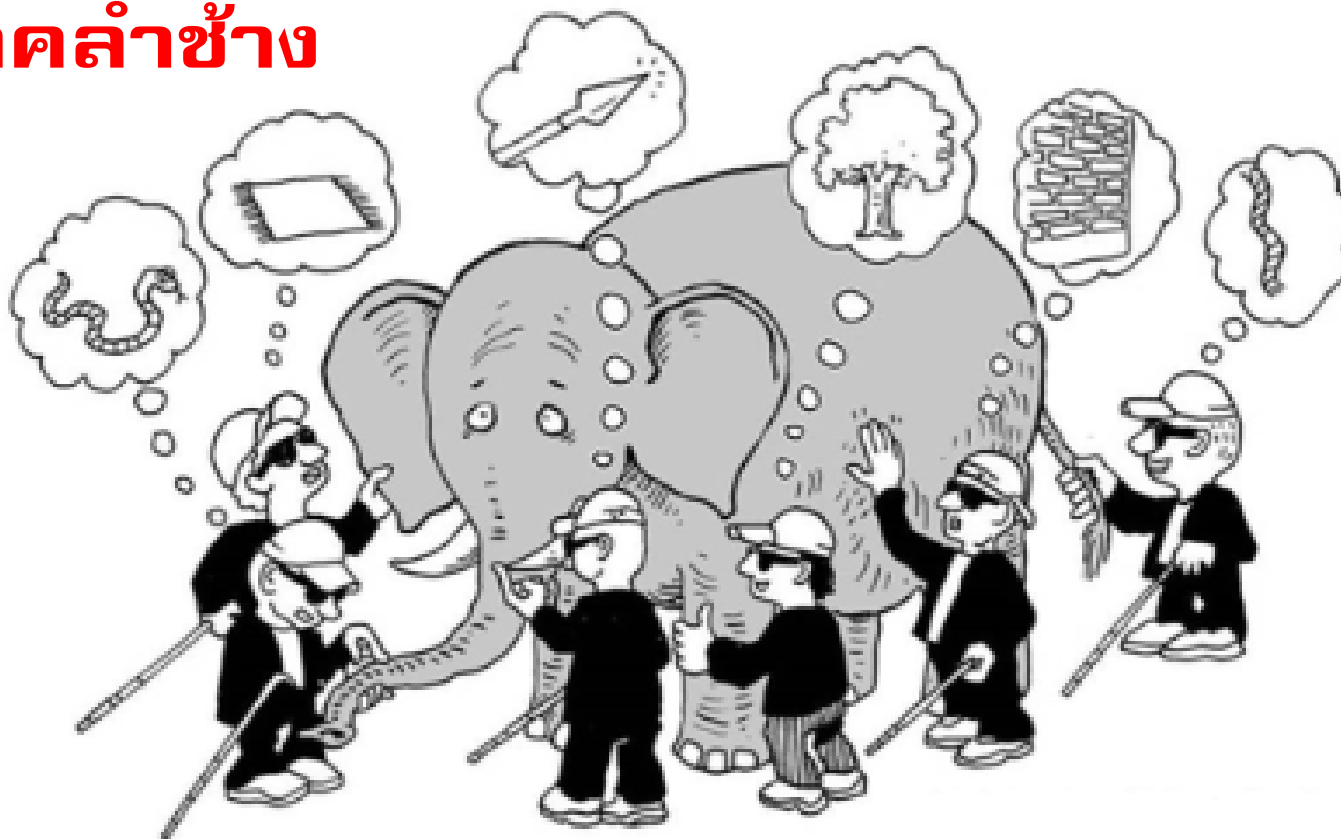
“การบริหาร” (Administration) VS “การจัดการ” (Management)

- เรื่องที่เกี่ยวกับแนวนโยบายมักจะใช้ **การบริหาร**
- บุคคลที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบายเรียกว่า **ผู้บริหาร**
- บุคคลที่รับเอานโยบายไปปฏิบัติเรียกว่า **ผู้จัดการ**
- **การบริหาร** มักนำไปใช้กับองค์การราชการ ส่วนองค์การทางธุรกิจมักจะใช้คำว่า **การจัดการ**

“การบริหาร” เป็นทั้งศาสตร์ และ ศิลป์

ตาบอดคลำช้าง

“การบริหาร” เป็นทั้งศาสตร์หรือศิลป์

- สามารถศึกษาได้อย่างเป็นระบบ มีระเบียบแบบแผน มีกฎเกณฑ์ หลักการ และ ทฤษฎีที่เชื่อถือได้
- มีการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และพิสูจน์ได้โดยการนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้

การนำมาใช้ / ประยุกต์ใช้
หรือการมาปฏิบัติเพื่อให้
เกิด ประโยชน์

“การบริหาร” เป็นวิชาชีพหรือไม่?

R.A. Gordon and J.E. Howell
เสนอแนะเกณฑ์เพื่อระบุความ
เป็น “วิชาชีพ”

- วิชาชีพจะต้องมีองค์ความรู้ที่เป็นระบบ มีการพัฒนาทักษะส่วนบุคคลภายในการประยุกต์ใช้ความรู้เหล่านี้
- วิชาชีพต้องมีมาตรฐานทางจรรยาบรรณที่
อยู่เหนือเป้าหมายส่วนบุคคล
- วิชาชีพต้องมีการรวมตัวกันเป็นสมาคมของสมาชิกที่ต้องมีหน้าที่หลักคือ การควบคุมมาตรฐาน การพัฒนา การเผยแพร่ความรู้ และการควบคุมเข้ามาสู่วิชาชีพ

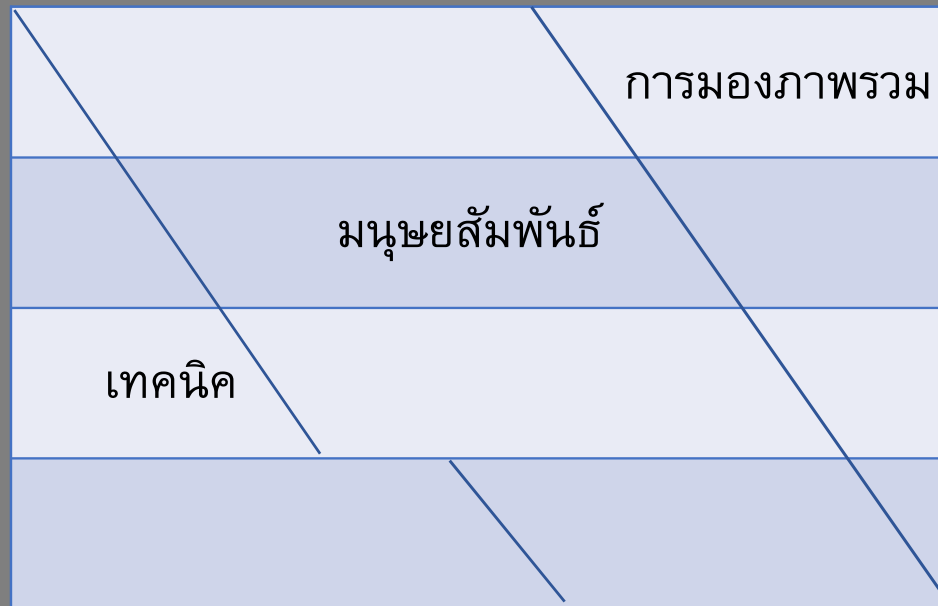
“การบริหาร” จึงไม่ใช่วิชาชีพ

“นักการบริหาร” เป็นมืออาชีพทำอย่างไร?

- ไม่ก้าวก่ายการทำงานของผู้อื่น
- คิดได้เอง โดยไม่ต้องให้ผู้บังคับบัญชาสั่ง หรือผู้ร่วมงานร้องขอ
- มีความรับผิดชอบในการพูด การกระทำ
- รู้จักตัดสินใจ
- ให้เกียรติผู้อื่น เคารพในศักดิ์ศรีเพื่อนมนุษย์
- รักษาเกียรติ ในยามผิดพลาดจะไม่โทษผู้อื่น
- ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ไม่ต่อต้านแบบหัวชนฝา
- มีศักยภาพสูงสุดในตนเอง เชื่อในคุณค่าของมนุษย์

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร

- ระดับสูง
- ระดับกลาง
- ระดับต้น
- พนักงาน

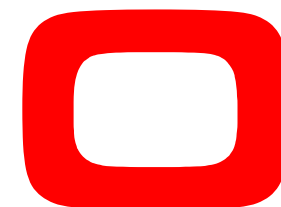
หน้าที่ในการบริหาร

หน้าที่ในการบริหาร (POSDCoRB)

P ■ การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดลำดับกิจกรรมที่จะต้องกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ การวางแผนที่ดีย่อมทำให้ประสบผลสำเร็จถึงครึ่งหนึ่ง ชุณหภู “รู้เขา รู้เรา รบร้อยครั้ง ชนะร้อยครั้ง”

■ การจัดองค์การ (Organizing) คือ การกำหนดตำแหน่งสายการบังคับบัญชา ในองค์การมีตำแหน่งอะไร แต่ละตำแหน่งมีอำนาจหน้าที่อย่างไร ใครสั่งการใคร

S ■ การจัดสรรบุคคล (Staffing) หมายถึง การสรรหาบุคคลเข้าทำงานในองค์การตามตำแหน่ง หน้าที่ที่กำหนดไว้ โดยใช้หลักการใช้คนให้เหมาะกับงาน (Put the right man on the right job)

■ การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การกำกับ สั่งการและมอบหมายงานให้แต่ละฝ่ายหรือ แต่ละงานนำไปปฏิบัติตามแผนหรือเป้าหมายที่วางไว้

หน้าที่ในการบริหาร (POSDCoRB)

Co

▪ การกำกับดูแล (Controlling) เป็นการติดตามฝ่ายหรืองานต่าง ๆ ว่าได้ดำเนินการถึงไหน มีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นที่ใดเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ร่วมงานละทิ้งงาน หรือทุจริตต่อหน้าที่

▪ การรายงาน (Reporting) เป็นการรายงานผลงานที่ได้ดำเนินการไปแล้วว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง ซึ่งเป็นการควบคุมการทำงานอย่างมีหลักฐาน (การรายงาน) เพื่อการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

R

B

▪ การงบประมาณ (Budgeting) เป็นการจัดทำรายงานการใช้เงินในการดำเนินงานต่าง และ รายงานเงินที่คงเหลือ เพื่อการวางแผนทางการเงิน
POSDCoRB

ขั้นตอนการบริหาร(PDCA)

ขั้นตอนการบริหาร(PDCA)

- **P = Plan** คือ การวางแผนงานจากวัตถุประสงค์ และ เป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้น
- **D = Do** คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานที่ได้เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง
- **C = Check** คือ การตรวจสอบ ผลการดำเนินงาน ในแต่ละขั้นตอน ของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง แก้ไขแผนงานในขั้นตอนใด
- **A = Action** คือ การปรับปรุง แก้ไขส่วนที่มีปัญหา หรือถ้าไม่มีปัญหาใดๆ ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป

การบริหาร.....มีอะไรบ้าง?

การบริหารคน (Man)

- การบริหารคน (Man)

การบริหารเงิน (Money)

- การบริหารเงิน (Money)

การบริหารงานทั่วไป (Management)

- การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (Material)
- การบริหารงานทั่วไป (Management)
- การบริหารการตลาดและให้บริการ (Market)
- การบริหารคุณธรรม (Morality)
- การบริหารข้อมูลข่าวสาร (Message)
- การบริหารเวลา (Minute)
- การบริหารการวัดผล (Measurement)

เปรียบเทียบความต้องการของเจ้าของกิจการและพนักงาน

ความต้องการของเจ้าของกิจการ	ความต้องการของพนักงาน
1. มีกำไร - ผลผลิตสูง	1. เงินเดือนสูง - มีความปลอดภัย
2. งานมีประสิทธิภาพ - มีคุณภาพ	2. มีสวัสดิการ - มีความปลอดภัย
3. มีการระดมทรัพยากรใหม่	3. ได้ผู้ช่วยเพิ่ม
4. เชื้อเพลิงผู้บังคับบัญชา - เจ้าของ	4. มีความยุติธรรม
5. มีการขยายงาน - สาขา	5. อยากมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของบ้าง
6. ทำงานอย่างสม่ำเสมอ - มาขาดไม่สาย	6. อยากก้าวหน้า
7. ให้ความเคารพ มีระเบียบ มีวินัย	7. มีความสุขในการทำงาน

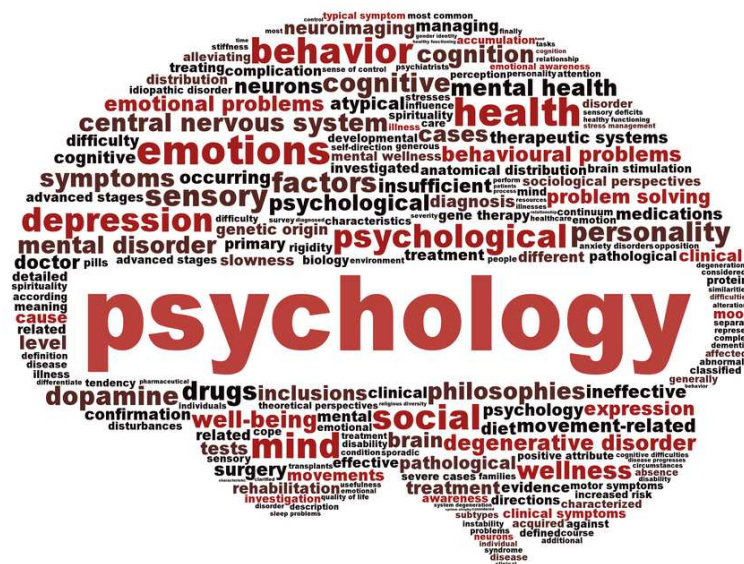
Cr : รศ.ดร.ธร สุนทรายุทธ

จิตวิทยา :

**การเข้ามา
เกี่ยวข้องกับ
กับ
การบริหาร**

จิตวิทยาคืออะไร?

Psyche

Logos

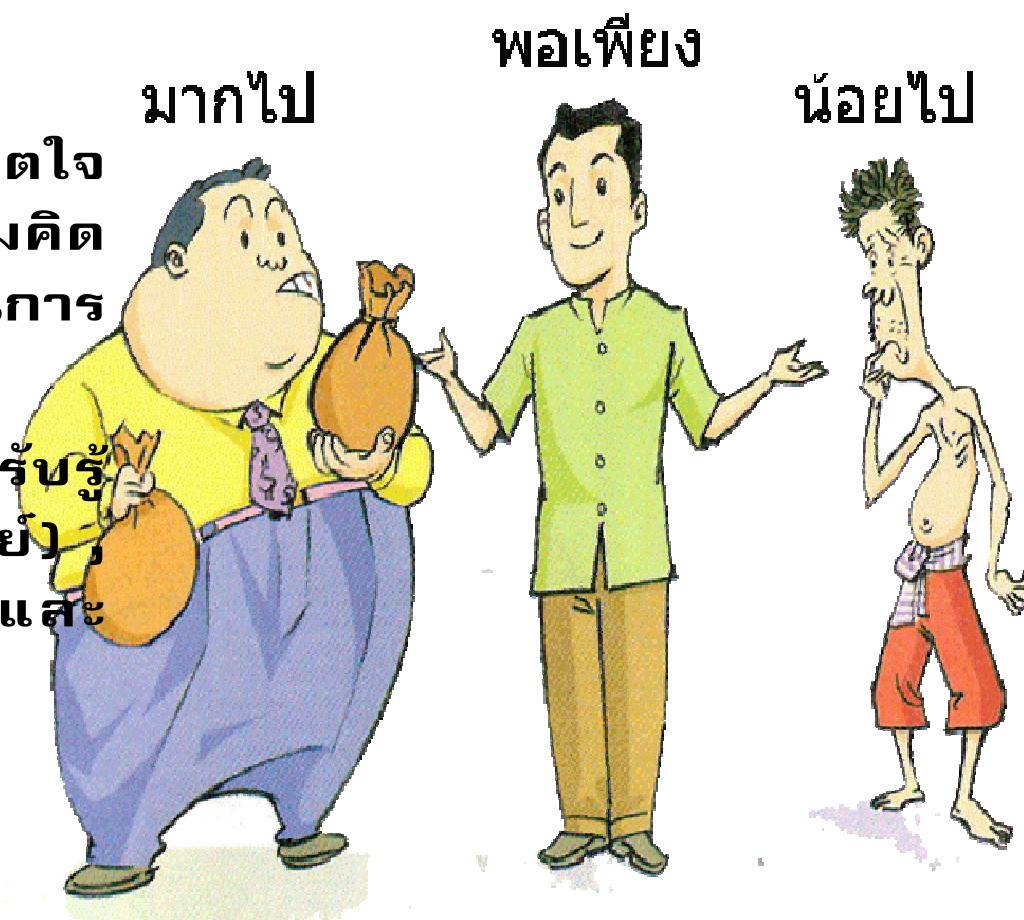
จิตใจ

ความงะ

จิตวิทยาคืออะไร?

- ศาสตร์ที่ว่าด้วยการศึกษาเกี่ยวกับจิตใจ (กระบวนการของจิต), กระบวนการความคิด และพฤติกรรมของมนุษย์ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
- เนื้อหาที่นักจิตวิทยาศึกษา เช่น การรับรู้ (กระบวนการรับข้อมูลของมนุษย์), อารมณ์, บุคลิกภาพ, พฤติกรรม, และรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

จิตวิทยาคืออะไร?

- จิตวิทยายังมีความหมายรวมไปถึงการประยุกต์ใช้ความรู้กับกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน (เช่น กิจกรรมที่เกิดขึ้นในครอบครัว, ระบบการศึกษา, การจ้างงาน เป็นต้น)

จิตวิทยาคืออะไร?

- และยังรวมถึงการใช้ความรู้ทางจิตวิทยาสำหรับการรักษาปัญหาสุขภาพจิต นักจิตวิทยา มีความพยายามที่จะศึกษาทำความเข้าใจถึงหน้าที่หรือจุดประสงค์ต่าง ๆ ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากตัวบุคคลและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสังคม ขณะเดียวกันก็ทำการศึกษาขั้นตอนของระบบประสาทซึ่งมีผลต่อการควบคุมและแสดงออกของพฤติกรรม

ทำไมจิตวิทยามีความสำคัญในปัจจุบัน?

- ปัญหาภาวะเศรษฐกิจของโลกตกต่ำ
อาทิ
  - ปัญหาการผลิต
  - ปัญหาการว่างงาน
  - ปัญหาค่าตอบแทน
  - ปัญหาการเรียกร้อง และการเจรจา
ต่อรอง
  - ปัญหาการทำงานโดยไม่เพิ่มคน การใช้
เทคโนโลยีแทนคน

JOB BKK

ทำไมจิตวิทยามีความสำคัญในปัจจุบัน?

ผมเห็นนักเรียนแถวบ้านผม เขารักเพื่อนมาก

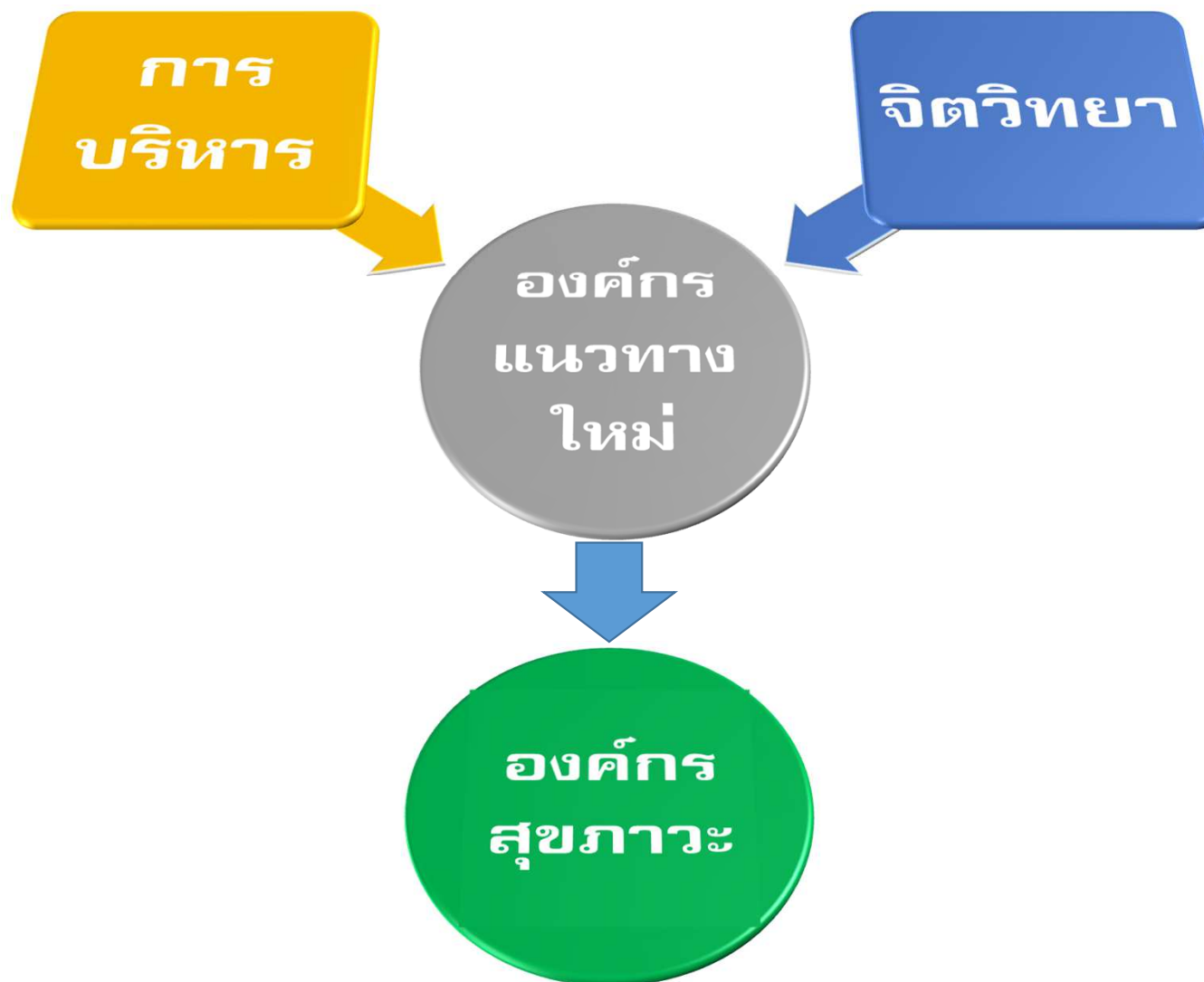

ผมเห็นนักเรียนที่ กทม.เขารักเพื่อนมาก

การพัฒนาแนวคิดและเทคนิคในการทำงานใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานควบคู่กับเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ที่ได้ใช้อยู่ในปัจจุบัน เช่น

- การใช้แรงจูงใจ
- ความพึงพอใจในการทำงาน
- ความสุขในการทำงาน
- ความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR)
- ต้องใช้หลักจิตวิทยาปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

สรุปเนื้อหา

- ทบทวนเนื้อหาของ“การบริหาร” (Administration) และ“การจัดการ” (Management) ที่ใช้เป็นความรู้พื้นฐานในการพัฒนาองค์กรสุขภาวะ
- เปรียบเทียบให้เห็นถึงความต้องการของเจ้าของกิจการและพนักงาน ซึ่งนิสิตต้องทำความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างกัน
- ความรู้ทางจิตวิทยา ซึ่งจะต้องใช้มากในการพัฒนาองค์กรสุขภาวะ

pee_iphone